

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΥΓΕΙΑΣ & ΠΡΟΝΟΙΑΣ
ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΑΘΗΝΑ 6-2-2003

Η Πρωτοβάθμια Φροντίδα Υγείας (ΠΦΥ) είναι ένα σημαντικό τμήμα του συνολικού τομέα της υγείας, η οργανωμένη εφαρμογή της οποίας μπορεί και να φέρει καλύτερες υπηρεσίες στον πολίτη αλλά και να ορθολογικοποιήσει τη χρήση προσωπικού και πόρων σ' όλες τις βαθμίδες του συστήματος υγείας.

Η Ελλάδα, ακολουθώντας τα βήματα και των άλλων ανεπτυγμένων υγειονομικά χωρών, έπρεπε να έχει ξεκινήσει την εφαρμογή ενιαίου συστήματος ΠΦΥ από τη δεκαετία του 1980. Η καθυστέρηση αυτή καταδεικνύει και το βαθμό δυσκολίας του εγχειρήματος.

Έτσι σήμερα, 20 περίπου χρόνια μετά, καλούμαστε να σχεδιάσουμε ένα ενιαίο σύστημα παροχής ΠΦΥ, λαμβάνοντας υπ' όψιν και την πολιτική συγκυρία καθώς και μια σειρά παράγοντες, οι οποίοι απαιτούν προσεκτικούς χειρισμούς προκειμένου το σύστημα να στηθεί σε γερά θεμέλια και να μην υπονομευθεί από την αρχή.

Ποιοι είναι οι παράγοντες που οφείλουμε να συνυπολογίσουμε:

1. Καλούμαστε να συνθέσουμε αλληλοσυγκρουόμενες εν πολλοίς απόψεις, οι οποίες ανάγονται σε αλληλοσυγκρουόμενα συμφέροντα καθώς το σημερινό καθεστώς ΠΦΥ περιλαμβάνει υπηρεσίες διάφορων ταχυτήτων.
2. Οφείλουμε να χειριστούμε την κατάσταση χωρίς να προκαλέσουμε συνδικαλιστικές εκρήξεις και εργασιακή

αναταραχή, η οποία θα πρέπει να θεωρείται αναπόφευκτη σε μεταγενέστερη φάση όταν το σύστημα αναπτυχθεί πληρέστερα.

3. Θα πρέπει το χρονοδιάγραμμα ολοκλήρωσης του συστήματος ΠΦΥ να διακρίνεται για τη σαφήνεια, τη λειτουργικότητα και την αποτελεσματικότητά του.
4. Είναι επιβεβλημένο οι πρώτες παρεμβάσεις να είναι αμέσου αποτελέσματος τόσο σε επίπεδο λειτουργίας όσο και επικοινωνιακής διαχείρισης.

Τούτων δοθέντων θεωρώ ότι σε πρώτο στάδιο το καλύτερο σχέδιο είναι το εξής:

1. Ένταξη όλων των νοσοκομείων του ΙΚΑ στο ΕΣΥ (με τη δέσμευση ότι το προσωπικό διατηρεί για τα δύο πρώτα χρόνια - μεταβατικό διάστημα - τις ίδιες εργασιακές σχέσεις, ενώ στη συνέχεια, με την ενεργοποίηση των νέων οργανισμών, οι θέσεις προκηρύσσονται με την παροχή μπόνους προϋπηρεσίας στο προσωπικό του ΙΚΑ).
2. Έναρξη κατασκευής περίπου 30 νέων κέντρων Υγείας Αστικού Τύπου (απαιτούνται 2-3 χρόνια για την αποπεράτωσή τους), τα οποία, μαζί με τα 184 Κέντρα Υγείας του ΕΣΥ και τις 170 Μονάδες Πρωτοβάθμιας Υπηρεσίας Υγείας του ΙΚΑ (σύνολο 384 περίπου), θα αποτελέσουν τα πρωτοβάθμια διαγνωστικά κέντρα του συστήματος (Κέντρα Υγείας Αστικού, Ημιαστικού και Αγροτικού).
3. Λειτουργική διασύνδεση του συστήματος με σταδιακά ελεύθερη την πρόσβαση σ' όλους τους ασφαλισμένους ΙΚΑ, ΟΓΑ και ΟΑΕΕ (υπολογίζονται στο 85% του συνόλου των ασφαλισμένων).
4. Ενιαίοι κανόνες λειτουργίας και πιστοποίησης όλων των μονάδων υγείας με ευθύνη του Υπουργείου Υγείας.
5. Εντατικοποίηση των μηχανισμών ελέγχου κάθε ασφαλιστικού φορέα για τη στέρεη ανάπτυξη του συστήματος και τον έλεγχο των κραδασμών, που θα προκληθούν από την αύξηση των δαπανών σε πρώτη φάση.

Με τα μέτρα αυτά η κυβέρνηση θα έχει σαφές πολιτικό όφελος με μικρή σχετικά επιβάρυνση του κρατικού προϋπολογισμού. Οι ασφαλισμένοι στα μεγάλα αστικά κέντρα θα έχουν πολλαπλές επιλογές άρα θα εξυπηρετούνται γρηγορότερα και άρα θα αποσυμφορηθούν οι μονάδες υγείας του ΙΚΑ, ενώ οι ασφαλισμένοι σε ακριτικές και απομακρυσμένες περιοχές θα καλύπτονται από το σύνολο των ιατρικών ειδικοτήτων. Βασικό μειονέκτημα είναι η επιβάρυνση του ΕΣΥ και η πιθανή επιβάρυνση των ταμείων από τις δαπάνες για φάρμακα και διαγνωστικές πράξεις.

Στο τελικό του σχήμα, το σύστημα ΠΦΥ θεωρώ ότι πρέπει να δομείται στις εξής αρχές:

1. Ενιαίοι κανόνες χρηματοδότησης.
2. Διατήρηση του πακέτου παροχών κάθε ταμείου με σταδιακή εξομοίωση προς τα πάνω.
3. Ένταξη όλου του δικτύου των Κέντρων Υγείας στο ΕΣΥ και συντονισμός του από τα κατά τόπους Πε.Σ.Υ.
4. Προσωπικός γιατρός-σύμβουλος υγείας για όλους τους Έλληνες.
5. Κάρτα Υγείας με μηχανοργάνωση και διασύνδεση όλων των υπηρεσιών υγείας.
6. Λειτουργική διασύνδεση προσωπικού γιατρού-κέντρου υγείας και κέντρου υγείας-νοσοκομείου (εκπαίδευση-μετεκπαίδευση μέσα στο σύστημα).

Ένα τέτοιο σύστημα ΠΦΥ εξασφαλίζει τον εσωτερικό πλουραλισμό και οριοθετεί, εκτός των άλλων, και τη λειτουργία δημόσιου και ιδιωτικού τομέα υγείας με γνώμονα την παροχή αναβαθμισμένων υπηρεσιών στους πολίτες.